

ZÁPIS OBHAJUBY

Student: Ondřej Táborský
Datum narození: 19. 4. 1981
ID studia: 257065
Studijní program: Historické vědy
Studijní obor: České dějiny
Název práce: „Počátky konzumní společnosti v Československu 1945–1970. Obchod, spotřeba a reklama“
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: PhDr. Jan Randák, Ph.D.
Oponenti: doc. PhDr. Michal Pullmann, Ph.D.
doc. JUDr. PhDr. Jakub Rákosník, Ph.D.
Datum obhajoby: 9. 9. 2016
Místo obhajoby: UK FF, nám. J. Palacha 2, Praha 1, místnost č. 205
Termín: řádný
Předseda komise: prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.

11:05 Předseda komise prof. Rychlík zahájil obhajobu, představil sebe a přítomné členy komise (Kamil Činátl, Jiří Knapík, Miroslav Michela, Michal Stehlík), přítomného školitele (dr. Jan Randák) a přítomného oponenta (doc. Jakub Rákosník). Přítomným pak představil studenta.

11:07 Školitel seznámil přítomné stručně se svým hodnocením studentova studia a jeho disertační práce, které uvedl ve svém písemném vyjádření.

11:11 Student seznámil přítomné s tezemi své disertační práce. Sdělil zejména: Upozornil na dynamický hospodářský vývoj v socialistickém Československu po roce 1945, především co se týká spotřebního života. Hlavní téma práce bylo sledování rámců myšlení o spotřebě a jejich vyjednávání mezi mocenským aparátem, odborníky na obchod a občany. Zde lze sledovat vývoj spotřebního diskursu a rostoucí důležitost spotřeby jako takové. Základní metodou byla studentovi analýza diskursu – metodologie a historiografie je rozebírána v první části práce. Situaci doma komparoval student především s NDR. Domácí prameny pocházely především z Ministerstva vnitřního obchodu, kde lze najít mnoho dokladů komunikace mezi centrem a periferií apod. Student využil také některé regionální archivy. Dalšími prameny byly odborné časopisy, reklamní materiály, katalogy výstav atd. Inspirací pro strukturu práce byli anglosaští autoři, kteří psali dosud hlavně o NDR. Disertace se věnuje mj. budování centrálně řízené obchodní sítě a jednotlivých

distribučních kanálů. Tento proces vykazoval v Československu jistá specifika – dané jednak sociální realitou, vládoucí ideologií i celkovým historickým vývojem. Student se dále zabýval genderovými otázkami v rámci hlavního tématu a vyjednáváním mezi plánovanou ekonomikou a aktuálními potřebami spotřebitelů. Student se nesoustředil pouze na centrální orgány obchodu, ale také na konstrukci spotřebitele a konzumního životního stylu v rámci vzrůstající životní úrovně. S tím souvisí také vznik prvních výzkumů spotřeby a tedy rozvoj expertního diskursu, který byl inspirován zahraničím. V posledním oddílu se student věnoval vývoji reklamy.

11:27 Oponent doc. Rákosník seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Položil studentovi tyto otázky: 1. nejasná práce se základními pojmy; 2. vysvětlení konkrétní věty týkající se technokracie; 3. chybí explicitně definované teze, 4. absence výzkumu společenské spotřeby.

11:33 Předseda komise seznámil přítomné s posudkem oponenta doc. Pullmanna, který nebyl přítomen. Doc. Pullmann doporučil předloženou disertační práci k obhajobě. V jeho posudku byly studentovi položeny tyto otázky: 1. kritika stručnosti práce; 2. některé otázky jsou nerozvinuté a některé pojmy jsou používány rozkolísaně; 3. nesouhlas s některými formulacemi.

11:43 Student reagoval na vyjádření školitele: Strukturu práce určuje do jisté míry specifické téma. Hluběji se student soustředil jen na vybraná témata, což může působit rušivě. Genderové téma omezeno, aby nedošlo k narušení kostry disertace. Rozdíly mezi venkovem a městem lze špatně podchytit vzhledem k absenci odborného diskursu. Prameny jsou fragmentární. Student obhajoval styl textu. Konstrukce spotřebitele se opírá o odborný diskurs doby. Relektuje absenci slovenské problematiky.

11:52 Student reagoval na posudky oponentů a jejich položené otázky: Práce je psána spíše anglosaským stylem. Forma je spíše esejistická a proto pomíjí sociologické bádání o tématu. Student vysvětlil používání různých pojmů a slovních spojení, vysvětlil absenci rozvedení některých problémů.

12:00 Oponent a školitel se vyjádřili k vystoupení studenta: S odpovědí byli spokojeni.

12:01 Předseda komise zahájil diskusi. V následné diskusi vystoupili:

Prof. Rychlík: Byla společnost před rokem 1948 a po něm konzumní společností – reflexe vývoje.
Problematická recepce socialistického program u dělnických vrstev.

Doc. Rákosník: Počátky konzumní společnosti jsou kladeny před 1. světovou válku.

Student: Dále rozvedl dotčené počátky a definice konzumní společnosti.

12:06 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studenta a přítomné s výsledkem obhajoby: komise hlasovala zdvižením ruky, počet členů komise 5 – přítomno členů komise 5 – kladných hlasů 5, záporných hlasů 0. Obhajoba disertační práce byla klasifikována "prospěl".

Zapisovatel: Jan Kremer

Jméno a podpis předsedy komise:
prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.

Jméno a podpis dalšího člena komise: